

การใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐ
ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1¹

**Information Use for Local Career Development by Government Officers
in the Upper Northern Provinces 1**

ชื่อนาง เล็กสมบูรณ์ (Chongnang Leksomboon)²

น้ำทิพย์ วิภาวิน (Namtip Wipawin)³

สุทธินันท์ ชื่นชม (Sutthinan Chuenchom)⁴

Received: April 18, 2021

Revised: May 10, 2021

Accepted: June 01, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 2) เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และสังกัดกระทรวง 3) ศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน และ 4) เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และสังกัดกระทรวง

วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ข้าราชการหน่วยงานภาครัฐที่ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาอาชีพ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงแรงงาน ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน) จำนวน 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการเปรียบเทียบรายคู่

ผลการวิจัยพบว่า 1) บุคลากรองค์การภาครัฐส่วนใหญ่มีการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นโดยรวมในระดับมาก โดยมีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือรูปแบบสารสนเทศโดยใช้สื่อบุคคลด้านการฝึกอบรม ประชุม สัมมนา และมีการใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลมากที่สุด ได้แก่ ปรากฏการณ์ชาวบ้านและผู้นำชุมชน 2) เมื่อเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศพบว่าบุคลากรองค์การภาครัฐที่มีเพศและสังกัดกระทรวงที่แตกต่างกันมีการใช้สารสนเทศต่างกัน ซึ่งพบว่าเพศชายมีการใช้สารสนเทศมากกว่าเพศหญิง .000* บุคลากรสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการใช้สารสนเทศน้อยกว่ากระทรวงศึกษาธิการ และบุคลากรสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการใช้สารสนเทศน้อยกว่ากระทรวงศึกษาธิการ ส่วนบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีการใช้สารสนเทศที่ไม่ต่างกัน 3) ปัญหาการใช้สารสนเทศของบุคลากรองค์การภาครัฐ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือด้านแหล่งสารสนเทศ ได้แก่ แหล่งสารสนเทศภายนอกมีจำนวนไม่มาก 4) เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศ พบว่าบุคลากรที่มีเพศชายมีปัญหาการใช้สารสนเทศมากกว่าเพศหญิง .000* และบุคลากรสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการใช้สารสนเทศน้อยกว่ากระทรวงแรงงานและกระทรวงพาณิชย์ และบุคลากรสังกัดแรงงานและกระทรวง

พาณิชย์มีการใช้สารสนเทศน้อยกว่ากระทรวงศึกษาธิการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างก็มีปัญหาการใช้สารสนเทศที่ไม่ต่างกัน

คำสำคัญ: การใช้สารสนเทศ การพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น บุคลากรองค์การภาครัฐ

¹บทความจากปริญญานิพนธ์ แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2563
Article from Thesis for the Degree of Master of Information Science in Information Science School of Liberal Arts. Sukhothai Thammathirat Open University in academic year 2020

²นักศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช: Master's degree student Information Science in Information Science School of Liberal Arts. Sukhothai Thammathirat Open University. E-mail: cnlsb11@gmail.com

³ปร.ด., รองศาสตราจารย์ ประจำแขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช: Ph.D., Associate Professor. Information Science in Information Science School of Liberal Arts. Sukhothai Thammathirat Open University. Email: nwipawin@gmail.com

⁴ปร.ด. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่: Ph.D., Assistant Professor. Director of Chiang Mai Rajabhat University Library. Email: Sutthinan@hotmail.com

Abstract

This research aimed (1) to study information use for local career development by government officers in the upper northern provinces 1; (2) to compare information use for local career development by government officers; (3) to study the problems of information use for local career development by government officers; and (4) to compare the problems of information use for local career development by government officers.

This research was a survey study and the population consisted of 320 government officers who work for local career development in the upper northern provinces 1 (Chiang Mai, Lamphun, Lampang and Mae Hong Son). The research instrument was a questionnaire. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way analysis of variance and comparison of matching.

The research findings can be summarized as follows: 1) the government officers in the upper northern provinces 1 mostly use information for local career development at the high level and when classified by each aspect the mostly used were information for self-development, followed by personal media for training, meeting, seminar and personnel information sources such as local scholars and community leaders 2) Comparing information use by gender and ministry was found the overall significant difference of 0.5, while male use information more than female .000* and officers in ministry of agriculture and cooperatives use information less than officers in ministry of labour and ministry of education and officers in ministry of interior use information less than officer in ministry of education but classified by level of education, job experience found no statistical significance of .05 3) The problems of information use were at the moderate level such as insufficient information sources and the limitation of database access without membership and 4) Comparing the problems of information use by gender and officer in ministry were found a significant difference of .05, while male use information more than female .001* and officers in ministry of agriculture and cooperatives use information less than officers in ministry of labour and ministry of commerce and officers in ministry of labour and ministry of commerce use information less than officers in ministry of education but classified by level of education, job experience found no statistical significance of .05.

Keyword: Information Use, Local Career Development, Government Officer

บทนำ

การใช้สารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยเนื่องจากการพัฒนาทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางสารสนเทศมาเป็นอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น รวมถึงการเกิดขึ้นของนวัตกรรมเทคโนโลยีในปัจจุบัน (Puttapitukpol, Somporn 2017) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ในเรื่องปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้กับระบบ ซึ่งผู้ใช้แต่ละกลุ่มจะมีพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศที่แตกต่างกันไป เนื่องจากมีปัจจัยหลายประการที่ส่งผลต่อการใช้สารสนเทศ ได้แก่ บริบทความต้องการสารสนเทศเฉพาะตัวของผู้ใช้สารสนเทศ วัตถุประสงค์ของการนำสารสนเทศไปใช้ รวมไปถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อการใช้สารสนเทศ โดยอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น อุปสรรคในการเข้าถึงสารสนเทศ พื้นความรู้ของผู้ใช้สารสนเทศ ตำแหน่งงานและภาระหน้าที่ เป็นต้น นอกจากนี้ (Wongprasert, Chatchawan 2006) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสารสนเทศว่า ในศตวรรษที่ 21 ประเทศต่างๆ เริ่มเข้าสู่กระแสใหม่ของการเปลี่ยนแปลงที่เรียกว่า สังคมความรู้ และระบบเศรษฐกิจของโลกที่ความรู้เป็นฐานของการพัฒนา เรียกว่า ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ที่เน้นการสร้างความรู้ และนวัตกรรมใหม่

นอกจากนี้ สถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายมิติทั้งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีแนวโน้มของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ประชากรวัยแรงงานลดลง ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด ดังนั้นจึงได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2580 ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม (Office of the National Economic and Social Development Council.(Summary) (2018). ทำให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับสภาพปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ผลิตภาพแรงงานต่ำ แรงงานมีปัญหาทั้งในเรื่องความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาด ภาวะการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทยที่เปลี่ยนจากภาคเกษตรไปสู่อุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น ซึ่งผลิตภาพแรงงาน (Labour Productivity) หมายถึง อัตราส่วนของผลผลิตกับจำนวนแรงงานในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งในทางทฤษฎีผลิตภาพแรงงานนั้นหมายถึงแบบผลิตภาพเฉลี่ยของแรงงานและผลิตภาพแรงงานหน่วยสุดท้าย ซึ่งจะสัมพันธ์กับการประเมินผลกระทบของนโยบายตลาดแรงงาน รวมทั้งกลไกการกำหนดค่าตอบแทนจากแรงงานเทียบกับผลิตภาพแรงงานที่แท้จริง หรือสามารถอธิบายอีกแนวทางหนึ่งว่าความสามารถในการทำงานเป็นปัจจัยที่กำหนดว่าแรงงานแต่ละคนควรจะได้รับค่าจ้างในอัตราเท่าใด (Tantiwut, Sasiwimol 2016) โดยจะส่งผลกระทบต่อมาตรฐานการครองชีพ อัตราค่าจ้างซึ่งในช่วงเกือบ 10 ปีที่ผ่านมาผลิตภาพแรงงานของไทยขยายตัวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำและมีแนวโน้มลดลง (Labour Productivity Index., 2010) ซึ่งประเด็นปัญหาดังกล่าวนี้เป็นปัญหาที่ท้าทายหน่วยงานภาครัฐในการจัดการการส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ มีความมั่นคงทางอาชีพและรายได้ ทั้งนี้ต้องอาศัยการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการมีงานทำ เสริมสร้างความมั่นคงทางอาชีพ การพัฒนาอาชีพ ให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายในประเทศไทย ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้มีแผนเกี่ยวกับการพัฒนากำลังคน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยโดยมีการมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมและมีความสอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานทั้งทักษะขั้นพื้นฐาน ทักษะที่เฉพาะในวิชาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และทักษะการประกอบอาชีพอิสระ The twelfth national economic and social development plan (2017 - 2021) (2017) เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการในตลาดแรงงานส่งผลถึงการตอบสนองประเทศชาติให้เกิดความมั่นคง Department of Skill Development. (2017)

The National Statistical Office. (2014) ได้สรุปข้อมูลพื้นฐานของ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ด้านเศรษฐกิจว่ามีขนาดเศรษฐกิจค่อนข้างเล็ก แต่มีการกระจายตัวอย่างสมดุลระหว่างภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การค้าและการบริการ โดยมูลค่าเพิ่มส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการ แต่ภาคการเกษตรซึ่งเป็นอาชีพของประชากรส่วนใหญ่ยังมีมูลค่าเพิ่มค่อนข้างต่ำ มีข้อจำกัดเรื่องมาตรฐาน เทคโนโลยีการผลิต และปัจจัยการผลิตที่ไม่เพียงพอ ในส่วนของภาคอุตสาหกรรมยังคงใช้ความได้เปรียบด้านแรงงานที่มีต้นทุนต่ำ แต่อย่างไรก็ตาม ได้มีแนวโน้มปรับสู่อุตสาหกรรมที่มี

มูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจากการผลักดันตามนโยบายของรัฐบาล แนวโน้มการคัดการลงทุนที่มีโอกาสชัดเจนในอนาคต ได้แก่ การค้าชายแดนบริเวณ การเชื่อมต่อกับสหภาพพม่า ซึ่งคาดว่าจะมีบทบาทมากขึ้นจากการเปิดประเทศของสหภาพพม่า และจากการมีปัจจัยสนับสนุนหลายด้านของรัฐบาล ส่วนการท่องเที่ยวรายได้ส่วนใหญ่ยังคงมาจากนักท่องเที่ยว ภายในประเทศ ซึ่งมีการชะลอตัวตามปัจจัยลบทั้งในและต่างประเทศ แต่ก็มีโอกาสเพิ่มมากขึ้นในอนาคตจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในส่วนของสถานการณ์แรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีแรงงานรวมประมาณ 7.16 ล้านคน แรงงานภาคเกษตรประมาณร้อยละ 47 แรงงานภาคบริการประมาณร้อยละ 43 และแรงงานในภาคอุตสาหกรรมประมาณร้อยละ 10 แนวโน้มแรงงานภาคเกษตรลดลงแต่แนวโน้มแรงงานภาคอุตสาหกรรม และบริการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และอัตราการว่างงานอยู่ในระดับต่ำร้อยละ 1.2 อย่างไรก็ตาม ภาคเหนือประสบข้อจำกัดด้านแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพแรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานในภาคเกษตร ขาดการศึกษาและทักษะฝีมือ และอยู่นอกระบบประกันสังคม

จากสถานการณ์ทางสังคมที่ประเทศไทยและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนได้เผชิญอยู่นั้น ทำให้หน่วยงานของภาครัฐที่มีภารกิจดังกล่าวจำเป็นต้องปรับตัวในประเด็นต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างองค์การ ที่จะต้องรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและมีความคล่องตัวเพิ่มขึ้น และได้ยึดปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นวาระสำคัญ ของการกำหนดประเด็นการพัฒนาเพื่อให้สามารถนำศักยภาพของพื้นที่ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน Annual Report 2019 OSM North 1. (2019) ทำให้บุคลากรที่มีความสำคัญและมีส่วนในการขับเคลื่อนภารกิจของหน่วยงานในด้านการส่งเสริมการมีงานทำ การพัฒนาอาชีพให้แก่กลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย สังกัดภายใต้หน่วยงานภาครัฐที่มีภารกิจเกี่ยวกับการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่ประชาชนทั่วไป ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ ซึ่งมีหน่วยงานที่มีภารกิจโดยตรง ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานในองค์กรที่มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพคนให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ ทั้งระดับตัวบุคคลและกลุ่มอาชีพระดับชุมชน เพื่อยกระดับทักษะและสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มอาชีพระดับชุมชนสามารถแข่งขันในตลาดได้อย่างยั่งยืน การทำงานของบุคลากรที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบด้านการพัฒนาอาชีพจึงจำเป็นต้องมีความรู้และข้อมูลด้านการพัฒนาอาชีพ การส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพ นอกเหนือจากนั้นยังมีการใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องด้านอื่นๆ ซึ่งการที่จะได้มาซึ่งความรู้ทั้งในด้านการพัฒนาตนเองและด้านการพัฒนางานจะต้องอาศัยการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศในการพัฒนาอาชีพประกอบกับการใช้สารสนเทศในเชิงพื้นที่ (ท้องถิ่น) นั้นๆ จากบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาอาชีพโดยตรง เช่น นโยบายจากกรม/กระทรวงต้นสังกัด ข้าราชการ/เหตุการณ์ปัจจุบัน ข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่นที่จะดำเนินงานในแต่ละพื้นที่ ข้อมูลเชิงสถิติ เป็นต้น ว่าบุคลากรเหล่านี้มีการใช้สารสนเทศในทิศทางไหน อยู่ในระดับใด เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานในการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และสังกัดกระทรวง
3. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1
4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และสังกัดกระทรวง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการทุกระดับตำแหน่งและประเภทสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ กระทรวงแรงงาน ซึ่งมีภารกิจด้านการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง แม่ฮ่องสอน และลำพูน จำนวนทั้งสิ้น 320 คน

1. ศึกษาทฤษฎี หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องการใช้สารสนเทศมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของบุคลากรที่มีหน้าที่พัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคล สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การใช้สารสนเทศของบุคลากรที่มีหน้าที่พัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เป็นการให้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สารสนเทศของบุคลากรที่มีหน้าที่พัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เป็นการให้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการใช้สารสนเทศของบุคลากรที่มีหน้าที่พัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

3. ส่งแบบสอบถามที่ออกแบบให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ตรวจสอบ พิจารณา ให้คำแนะนำ และนำมาปรับปรุง นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขและปรับปรุงไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผศ.ดร. พรชนิตว์ สีนาราช ดร.สุจิตรา อัมรักเลิศ และอ.โฆษิต ไชยประสิทธิ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ขอบเขตของเนื้อหา ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาและความชัดเจนของคำถามแต่ละข้อ เพื่อหาค่าความตรง (Validity) แล้วผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแก้ไขตามที่เสนอแนะ และตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) ด้วยวิธีการ IOC (Index of item Objective Congruence) พิจารณาเลือกข้อคำถามที่ได้คะแนนตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป นำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษานำไปจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้ กับประชากรกลุ่มทดลอง คือ พนักงานที่มีหน้าที่พัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานราชการในสังกัดหน่วยงานศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวฯ จังหวัดลำพูน จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำ ภาษา และความชัดเจนของข้อความในแบบสอบถาม เพื่อคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปด้านสถิติ ได้ค่าความเที่ยงรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98 ซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามที่มีคุณภาพสูงสามารถนำไปเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

5. นำผลการหาค่าความเที่ยงเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณา ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจึงทำสำเนาแบบสอบถามจำนวน 320 ชุด เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรจริง

6. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับบุคลากรที่มีหน้าที่พัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 โดยเริ่มส่งแบบสอบถาม จำนวน 320 ฉบับ ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 298 ฉบับ เมื่อนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์พบว่า เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 296 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.5

7. การวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS For Window โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

- 7.1 ใช้ค่าร้อยละ วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 7.2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ซึ่งเป็นเรื่องการใช้สารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1
- 7.3 t-test วิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จำแนกตามเพศ
- 7.4 F-test วิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และสังกัด
- 7.5 การทดสอบความแตกต่างของระดับการใช้สารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และสังกัด ที่มีความแตกต่างกัน อย่างน้อย 1 คู่ จะนำค่าเฉลี่ยไปทดสอบรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)
- 7.6 การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาพรรณนา (Content Analysis) ในส่วนของข้อเสนอแนะที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐ ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 จำแนกรายด้าน ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ	\bar{X}	SD	การแปลผล
1. เพื่อการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น	3.82	0.43	มาก
1.1 เพื่อใช้ในการศึกษา/วิจัย ระเบียบกฎหมาย และองค์ความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และนำไปแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมปัจจุบัน เกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น	3.97	0.72	มาก
1.2 เพื่อติดตามข่าวสาร/เหตุการณ์ปัจจุบัน	3.74	0.71	มาก
1.3 เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติงานและงบประมาณขององค์กร และการจัดทำเอกสารประกอบการจัดโครงการ/การฝึกอบรมด้านอาชีพและประเมินผลการจัดโครงการ และข้อมูล/รายงานผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น	3.84	0.67	มาก
2. เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการพัฒนาอาชีพ	3.64	0.49	มาก
2.1 เพื่อรวบรวม/วิเคราะห์ ข้อมูลสถานการณ์ในการสนับสนุนการจัดวางแผนงบประมาณและจัดกิจกรรม/โครงการ เกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพรวมถึงปรับปรุงแก้ไขพัฒนาช่องทางการส่งเสริมบริการ	3.92	0.63	มาก
2.2 เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการเป็นวิทยากรในการให้ความรู้/ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพและอาชีพในสาขาวิชาชีพเฉพาะ	3.81	0.75	มาก
2.3 เพื่อจัดทำรายงานข้อมูลสถิติ เอกสาร/สื่อในการให้ความรู้ และสรุปผลการปฏิบัติงาน/โครงการ/การจัดการฝึกอบรมด้านการพัฒนาอาชีพ	3.79	0.71	มาก

ด้านวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.82, SD = 0.43$) มากกว่าการใช้สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการพัฒนาอาชีพ ($\bar{X} = 3.64, SD = 0.49$)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า วัตถุประสงค์ที่ใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาอาชีพมากที่สุด ได้แก่ เพื่อใช้ในการศึกษา/วิจัย ระเบียบกฎหมาย และองค์ความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และนำไปแก้ไข/ปรับปรุง/พัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมปัจจุบัน เกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.97, SD = 0.72$)

วัตถุประสงค์ที่ใช้สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการพัฒนาอาชีพมากที่สุด คือเพื่อรวบรวม/วิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ในการสนับสนุนการจัดวางแผนงบประมาณและจัดกิจกรรม/โครงการ เกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพรวมถึงปรับปรุงแก้ไข พัฒนาช่องทางการส่งเสริมบริการให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 3.92, SD = 0.63$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น

แหล่งสารสนเทศที่ใช้	\bar{X}	SD	การแปลผล
1. แหล่งสารสนเทศบุคคล	3.59	0.47	มาก
1.1 ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นนั้น	3.79	0.74	มาก
1.2 เพื่อนร่วมงาน	3.75	0.68	มาก
1.3 หัวหน้ากลุ่มหัวหน้างาน	3.69	0.76	มาก
2. แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน	3.15	0.60	ปานกลาง
2.1 รายการโทรทัศน์	3.65	0.78	มาก
2.2 เนื้อหาข่าว/เหตุการณ์ปัจจุบันในหนังสือพิมพ์	3.36	0.99	ปานกลาง
2.3 รายการวิทยุ	3.26	1.00	ปานกลาง
3. แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์	3.13	0.32	ปานกลาง
3.1 สื่อสังคมออนไลน์	3.69	0.60	มาก
- Facebook โพสต์เกี่ยวกับความรู้/ทักษะอาชีพ	3.90	0.76	มาก
- Pinterest เกี่ยวกับความรู้ด้านต่างๆ	3.82	0.78	มาก
3.2 เว็บไซต์	3.37	0.40	ปานกลาง
4. แหล่งสารสนเทศสถาบัน	3.03	0.70	ปานกลาง
4.1 ห้องสมุดและข้อมูลภายในองค์กร	3.32	1.01	ปานกลาง
4.2 ห้องสมุดและข้อมูลภายนอกองค์กร	3.27	1.04	ปานกลาง
4.3 สถาบันอุดมศึกษา	3.15	1.05	ปานกลาง

การใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23, SD = 0.53$) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลมากที่สุด ($\bar{X} = 3.59, SD = 0.47$) รองลงมาคือ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ($\bar{X} = 3.15, SD = 0.60$) และน้อยที่สุดคือ แหล่งสารสนเทศสถาบัน ($\bar{X} = 3.03, SD = 0.70$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้สารสนเทศด้านรูปแบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น

รูปแบบสารสนเทศที่ใช้	\bar{X}	SD	การแปลผล
1. สื่อบุคคล	3.64	0.50	มาก
1.1 การเข้าร่วมฝึกอบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา	3.91	0.65	มาก
1.2 การสนทนา/การสัมภาษณ์	3.68	0.77	มาก
1.3 อื่นๆ ได้แก่ การพูดคุยสนทนากับผู้มีประสบการณ์	3.34	0.70	ปานกลาง
2. สื่อสิ่งพิมพ์	3.50	0.56	มาก
2.1 วารสารและบทความวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ	3.82	0.74	มาก
2.2 รายงานผลการปฏิบัติงาน/ผลการดำเนินงาน	3.58	0.85	มาก
2.3 หนังสือ ตำราวิชาการ คู่มือการปฏิบัติงานในตำแหน่งเอกสารเผยแพร่ KM	3.58	0.83	มาก
3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	3.37	0.65	ปานกลาง
3.1 พอดแคสต์ความรู้/ข้อมูลการพัฒนาอาชีพ	3.61	0.80	มาก
3.2 หนังสือ/วารสารอิเล็กทรอนิกส์	3.60	0.83	มาก
3.3 บทเรียนออนไลน์ E-learning, Online course	3.50	0.83	มาก

การใช้สารสนเทศด้านรูปแบบสารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 0.57$) พบว่า รูปแบบสารสนเทศที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีการใช้มากที่สุดคือ สื่อบุคคล ($\bar{X} = 3.64$, $SD = 0.50$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สื่อสิ่งพิมพ์ ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 0.56$) อยู่ในระดับมากและน้อยที่สุดคือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 3.37$, $SD = 0.65$) อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สื่อบุคคลที่มีการใช้มากที่สุด คือ การเข้าร่วมฝึกอบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา สื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้มากที่สุด คือ วารสารและบทความวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้มากที่สุด คือ พอดแคสต์ ความรู้/ข้อมูลการพัฒนาอาชีพ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้สารสนเทศด้านเนื้อหาสารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น (แสดงเฉพาะ 3 อันดับที่มีการใช้มากที่สุด)

เนื้อหาสารสนเทศที่ใช้ (แสดงเฉพาะ 3 อันดับมากที่สุด)	\bar{X}	SD	การแปลผล
1. ความรู้เรื่องเขียนโครงการ/การจัดฝึกอบรม/การประชุม	3.80	0.71	มาก
2. นโยบายของรัฐมนตรีและปลัดกระทรวงต้นสังกัด	3.71	0.78	มาก
3. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ ความรู้เรื่องเขียนโครงการ/การจัดฝึกอบรม/การประชุม และความรู้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านพัฒนาอาชีพ/กลุ่มอาชีพ/ธุรกิจ/การบริหารจัดการ/กฎหมาย	3.69	0.82	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีการใช้เนื้อหาสารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.74$) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามใช้เนื้อหาสารสนเทศจากความรู้เรื่องเขียนโครงการ/การจัดฝึกอบรม/การประชุม มากที่สุด ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.71$) รองลงมาคือ นโยบายของรัฐมนตรีและปลัดกระทรวงต้นสังกัด ($\bar{X} = 3.71$, $SD = 0.78$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น

การเข้าถึงสารสนเทศ	\bar{X}	SD	การแปลผล
1. วิธีการเข้าถึงสารสนเทศ (แสดงเฉพาะ 3 อันดับมากที่สุด)	3.67	0.45	มาก
1.1 การสืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์	4.03	0.69	มาก
1.2 เข้าร่วมฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนา/รับฟังอภิปราย/การบรรยาย	3.82	0.71	มาก
1.3 ศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้	3.77	0.76	มาก
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศ (แสดงเฉพาะ 3 อันดับมากที่สุด)	3.64	0.46	มาก
2.1 เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ส่วนตัว เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต	4.10	0.80	มาก
2.2 คอมพิวเตอร์ที่ทำงาน	4.05	0.85	มาก
2.3 คอมพิวเตอร์ส่วนตัว	4.02	0.80	มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีการเข้าถึงสารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.46$) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการเข้าถึงสารสนเทศจากวิธีการเข้าถึงสารสนเทศอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ (1) การสืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X} = 4.03$, $SD = 0.69$) (2) เข้าร่วมฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนา/รับฟังอภิปราย/การบรรยาย ($\bar{X} = 3.82$, $SD = 0.71$) (3) ศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.77$, $SD = 0.76$)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีการเข้าถึงสารสนเทศจากเครื่องมือที่ใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ (1) เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ส่วนตัว เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต มากที่สุด ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.80$) (2) คอมพิวเตอร์ที่ทำงาน ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 0.85$) (3) คอมพิวเตอร์ส่วนตัว ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 0.80$)

2. ผลการศึกษาปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐ ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 พบว่าปัญหาการใช้สารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ (1) ด้านแหล่งสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.38$, $SD = 0.64$) (2) ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.38$, $SD = 0.63$) รองลงมาคือ (3) ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.36$, $SD = 0.68$) และ(4) ด้านรูปแบบสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.35$, $SD = 0.67$) จำแนกรายด้านได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น

ปัญหาการใช้สารสนเทศ ด้านแหล่งสารสนเทศ (ปัญหามากที่สุด 3อันดับ)	\bar{X}	SD	การแปลผล
1. แหล่งสารสนเทศภายนอกให้บริการมีจำนวนไม่มาก	3.56	0.85	มาก
2. แหล่งสารสนเทศภายในกระจัดกระจาย ไม่เป็นระบบ ทำให้เข้าถึงได้ยาก	3.55	0.88	มาก
3. ไม่ทราบว่ามีการให้บริการที่ต้องการอยู่ในแหล่งสารสนเทศ	3.47	0.86	ปานกลาง

ด้านแหล่งสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, $SD = 0.64$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ (1) แหล่งสารสนเทศภายนอกให้บริการมีจำนวนไม่มาก ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.85$) (2) แหล่งสารสนเทศภายในกระจัดกระจาย ไม่เป็นระบบ ทำให้เข้าถึงได้ยาก ($\bar{X} = 3.55$, $SD = 0.88$) และ(3) ที่อยู่เว็บไซต์เปลี่ยนไปทำให้ไม่สามารถเข้าถึงเว็บไซต์ที่ต้องการได้ ($\bar{X} = 2.82$, $SD = 0.70$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการใช้สารสนเทศด้านรูปแบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น

ปัญหาการใช้สารสนเทศด้านรูปแบบสารสนเทศ (ปัญหามากที่สุด 3 อันดับ)	\bar{X}	SD	การแปลผล
1. รูปแบบของสื่อเน้นด้านวิชาการ ทำให้ไม่สนใจให้ใช้สารสนเทศ	3.48	0.96	ปานกลาง
2. ไม่มีอุปกรณ์ที่รองรับเพื่อให้เข้าถึงสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์	3.38	0.87	ปานกลาง
3. สื่อบุคคลเข้าถึงได้ยาก	3.36	0.96	ปานกลาง

ด้านรูปแบบสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, $SD = 0.67$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ (1) รูปแบบของสื่อเน้นด้านวิชาการ ทำให้ไม่สนใจให้ใช้สารสนเทศ ($\bar{X} = 3.48$, $SD = 0.85$) (2) ไม่มีอุปกรณ์ที่รองรับเพื่อให้เข้าถึงสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 3.38$, $SD = 0.87$) (3) สื่อบุคคลเข้าถึงได้ยาก ($\bar{X} = 3.36$, $SD = 0.96$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการใช้สารสนเทศด้านเนื้อหาสารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น

ปัญหาการใช้สารสนเทศด้านเนื้อหาสารสนเทศ (ปัญหามากที่สุด 3 อันดับ)	\bar{X}	SD	การแปลผล
1. เนื้อหาสารสนเทศขาดความทันสมัย	3.47	0.88	ปานกลาง
2. เนื้อหาไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ขาดความถูกต้องและไม่น่าเชื่อถือ	3.45	0.87	ปานกลาง
3. เนื้อหาสารสนเทศไม่สนใจในการใช้งานสารสนเทศ	3.44	0.85	ปานกลาง

ด้านเนื้อหาสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, $SD = 0.63$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ (1) เนื้อหาสารสนเทศขาดความทันสมัย ($\bar{X} = 3.47$, $SD = 0.88$) (2) เนื้อหาไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ขาดความถูกต้องและไม่น่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 3.45$, $SD = 0.87$) และ(3) เนื้อหาสารสนเทศไม่สนใจในการใช้งานสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.85$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น

ปัญหาการเข้าถึงสารสนเทศ (ปัญหามากที่สุด 3 อันดับ)	\bar{X}	SD	การแปลผล
1. มีโอกาสในการเข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน น้อย	3.56	0.87	มาก
2. ถูกจำกัดการเข้าถึงสารสนเทศ เช่น การเข้าถึงต้องเป็นสมาชิก หรือต้องมีรหัสผ่าน	3.46	0.94	ปานกลาง
3. อุปกรณ์/เครื่องมือบางชนิดไม่มีประสิทธิภาพและไม่รองรับการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการและทันเวลา	3.42	0.95	ปานกลาง

ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, $SD = 0.68$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ (1) มีโอกาสในการเข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานน้อย ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.87$) (2) ถูกจำกัดการเข้าถึงสารสนเทศ เช่น การเข้าถึงต้องเป็นสมาชิก หรือต้องมีรหัสผ่าน ($\bar{X} = 3.46$, $SD = 0.94$) และ(3) อุปกรณ์/เครื่องมือบางชนิดไม่มีประสิทธิภาพและไม่รองรับการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการและทันเวลา ($\bar{X} = 3.42$, $SD = 0.95$)

3. ผลการทดสอบสมมติฐานการใช้สารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐ ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 พบว่า บุคลากรองค์การภาครัฐที่มีเพศต่างกันและสังกัดกระทรวงต่างกัน มีการใช้และปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐ ในกลุ่มจังหวัด

ภาคเหนือตอนบน 1 แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบการใช้และปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐ ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการเปรียบเทียบการใช้และปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพฯ จำแนกตามเพศ

หัวข้อ	ชาย n = 138		หญิง n = 158		t	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
การใช้สารสนเทศ	3.608	0.255	3.524	0.388	19.704	0.000*
ปัญหาการใช้สารสนเทศ	3.503	0.495	3.249	0.618	12.342	0.001*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการใช้และปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพฯ จำแนกตามเพศ โดยการใช้สารสนเทศในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (sig 0.000) และปัญหาการใช้สารสนเทศในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (sig 0.001) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่าเพศชายมีการใช้และมีปัญหาการใช้สารสนเทศมากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 4.2 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) การใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพฯ จำแนกตามสังกัดกระทรวง

สังกัดกระทรวง	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	เกษตรและ สหกรณ์	มหาดไทย	แรงงาน	พาณิชย์	ศึกษาธิการ	การพัฒนาสังคมฯ
		3.5036	3.5252	3.6441	3.6236	3.7283	3.5367
เกษตรและ สหกรณ์	3.5036	-	0.0215	0.14046*	0.1200	0.22470*	0.0331
มหาดไทย	3.5252	-	-	0.1189	0.0984	0.20317*	0.0116
แรงงาน	3.6441	-	-	-	0.0205	0.0842	0.1073
พาณิชย์	3.6236	-	-	-	-	0.1047	0.0868
ศึกษาธิการ	3.7283	-	-	-	-	-	0.1916
การพัฒนาสังคมฯ	3.5367	-	-	-	-	-	-

บุคลากรองค์การภาครัฐที่สังกัดกระทรวงต่างกัน มีการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐ ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (sig 0.013) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า บุคลากรที่มีสังกัดกระทรวงต่างกัน มีการใช้สารสนเทศฯ แตกต่างกัน 3 คู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความคิดเห็นต่อการใช้สารสนเทศฯ น้อยกว่า กระทรวงแรงงาน และ

กระทรวงศึกษาธิการ และผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่กระทรวงมหาดไทย มีความคิดเห็นต่อการใช้สารสนเทศฯ น้อยกว่า กระทรวงศึกษาธิการ

ตารางที่ 4.3 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ปัญหาการใช้สารสนเทศฯ จำแนกตามสังกัด กระทรวง

สังกัดกระทรวง	ค่าเฉลี่ย (X̄)	เกษตรและสหกรณ์					
		มหาดไทย	แรงงาน	พาณิชย์	ศึกษาธิการ	การพัฒนาสังคมฯ	
		3.2318	3.3892	3.5453	3.6083	3.1767	3.4523
เกษตรและสหกรณ์	3.2318	-	0.1574	0.31358* (0.002)	0.37649* (0.001)	0.0551	0.2206
มหาดไทย	3.3892		-	0.1561	0.2191	0.2125	0.0631
แรงงาน	3.5453			-	0.0629	0.36866* (0.011)	0.0930
พาณิชย์	3.6083				-	0.43157* (0.005)	0.1559
ศึกษาธิการ	3.1767					-	0.2756
การพัฒนาสังคมฯ	3.4523						-

ส่วนปัญหาการใช้สารสนเทศ แตกต่างกัน 4 คู่ ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงแรงงาน และกระทรวงพาณิชย์ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้สารสนเทศฯ แตกต่างจากกระทรวงแรงงาน กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงศึกษาธิการ โดยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความคิดเห็นต่อการใช้สารสนเทศฯ น้อยกว่า กระทรวงแรงงาน และกระทรวงพาณิชย์ ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่กระทรวงแรงงาน มีความคิดเห็นต่อการใช้สารสนเทศฯ น้อยกว่า กระทรวงศึกษาธิการ และผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่กระทรวงพาณิชย์ มีความคิดเห็นต่อการใช้สารสนเทศฯ น้อยกว่า กระทรวงศึกษาธิการ

อภิปรายผลการวิจัย

มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐฯ ดังนี้

1) วัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น ผู้ตอบแบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นมากกว่าการใช้สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานด้านการพัฒนาอาชีพ สอดคล้องกับ Meema, Supaphan. (2011) ที่พบว่าบุคลากรสาธารณสุขมีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาตนเองมากที่สุดเช่นกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานการณ์ทางสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นจึงต้องการพัฒนาตนเองเพื่อให้ทันกับสถานการณ์ทำให้ตนเองสามารถปฏิบัติงาน ปรับปรุง และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น วิธีการศึกษาความต้องการของท้องถิ่นด้วยวิธีการสัมภาษณ์เกี่ยวกับหัวข้อการอบรมที่ความต้องการ วิธีการสืบค้นข่าวสาร สารสนเทศทันสมัย วิธีการอบรมในช่วงสถานการณ์ COVID-19 เป็นต้น

2) แหล่งสารสนเทศที่ใช้ ผู้ตอบแบบสอบถามใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลมากที่สุด โดยผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาอาชีพท้องถิ่นส่วนใหญ่มีการปรึกษาผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นนั้นๆ เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชนในท้องถิ่นนั้นๆ กลุ่มแม่บ้านในท้องถิ่น ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้นำชุมชนในท้องถิ่นมีความรอบรู้และรู้จัก

ทุนทางสังคมในท้องถิ่นของตนเองเป็นอย่างดี สามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานด้านการพัฒนาอาชีพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Keawbunroung, Chotirose. (2002) และ Atinwong, Prasit. (1998) ที่พบว่านักธรณีวิทยาและนักธรณีฟิสิกส์ใช้สารสนเทศจากผู้ที่มีความรู้/เชี่ยวชาญนั้นๆ เช่น ปรารชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชนท้องถิ่น กลุ่มแม่บ้านในท้องถิ่น รองลงมาคือ เพื่อนร่วมงาน หัวหน้ากลุ่มงาน/หัวหน้างาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Tiplamai, Chaiwat. (2000) ที่พบว่าเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดฉะเชิงเทราเลือกใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลมากที่สุด คือผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชา จากเพื่อนร่วมงาน และ Junpila, Arton. (2001) พบว่า นักประชาสัมพันธ์ในหน่วยงานใช้สารสนเทศกับเพื่อนร่วมงานและลาเธอรี่ (Lathery, 2001) พบว่าพยาบาลมีการปรึกษาเพื่อนร่วมงานมากที่สุด และงานวิจัยของ Ansari, M.M.A and Kumar, D. (2010) พบว่าแหล่งสารสนเทศที่ไม่เป็นทางการที่คณาจารย์ใช้ คือการพูดคุยกับเพื่อนร่วมงานมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเพื่อนร่วมงานเป็นความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดที่สุดและง่ายต่อการปรึกษาหรือสอบถามข้อมูลเนื่องจากอยู่ร่วมกันค่อนข้างมากและมีหน้าที่รับผิดชอบที่คล้ายคลึงกัน

3) รูปแบบสารสนเทศ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้เป็นสื่อบุคคล อาจเป็นเพราะการได้ข้อมูลจากสื่อบุคคลมีความสะดวก รวดเร็ว และเป็นปัจจุบันซึ่งสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือสื่อสิ่งพิมพ์ ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาอาชีพท้องถิ่นใช้หนังสือ ตำราวิชาการ สาขาที่เกี่ยวข้อง คู่มือการปฏิบัติงานในตำแหน่งของตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wechkama, Wanpen. (2013) และ Petmanee, Narapath. (2011) ที่พบว่าเจ้าพนักงานเวชสถิติและนิติกร มีการใช้หนังสือ/ตำรา หรือคู่มือการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาอาชีพท้องถิ่นยังใช้ หนังสือ/วารสารอิเล็กทรอนิกส์ บทเรียนออนไลน์ เช่น E-learning, Online course และพอดแคสต์ ความรู้/ข้อมูลการพัฒนาอาชีพ ในการพัฒนาตนเองอีกด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสารสนเทศรูปแบบออนไลน์สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และมีข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย หลากหลาย และตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานได้ทันเวลา

มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐฯ ดังนี้

1) ปัญหาการใช้สารสนเทศ ด้านแหล่งสารสนเทศ เป็นด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ แหล่งสารสนเทศภายในกระจัดกระจาย ไม่เป็นระบบ ทำให้เข้าถึงได้ยาก และแหล่งสารสนเทศภายนอกให้บริการมีจำนวน ไม่มาก ส่วนหัวข้อไม่ทราบว่ามีสารสนเทศที่ต้องการอยู่ในแหล่งสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศออนไลน์เข้าถึงได้ยาก/ไม่สามารถเข้าถึงได้เนื่องจากระบบมีปัญหาและมีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่าย บุคคลที่มีความรู้/เชี่ยวชาญ อยู่ไกลทำให้ติดต่อ/เข้าถึงข้อมูลได้ยาก และองค์การสารสนเทศ เช่น ห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศภายในองค์กร ไม่มีสารสนเทศที่ต้องการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหน่วยงานยังขาดแคลนบุคลากรด้านการจัดการข้อมูลให้เป็นระบบ และขาดแคลนงบประมาณในการจัดหาทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ Suthamvirat, Saiwit. (2016) ที่พบว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ มีปัญหามากที่สุด ว่าแหล่งสารสนเทศไม่มีสารสนเทศที่ต้องการ การให้บริการล่าช้า และ Chimplisiri, Voraporn. (2005) พบว่าปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ ยังขาดหน่วยงานที่เป็นศูนย์รวบรวม ทำให้เสียเวลาในการค้นหา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะไม่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการข้อมูล และงบประมาณที่จัดสรรในส่วนของอุปกรณ์ไม่เพียงพอเนื่องจากการจัดสรรงบประมาณขึ้นอยู่กับความจำเป็นของแต่ละหน่วยงานซึ่งหน่วยงานอาจมองไม่เห็นความสำคัญของปัญหาส่วนนี้

2) ปัญหาการใช้สารสนเทศ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ พบว่า ปัญหาการใช้สารสนเทศ เพื่อการพัฒนาอาชีพของบุคลากรองค์การภาครัฐฯ ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 มีปัญหามากที่สุดคือ เนื้อหาสารสนเทศขาดความทันสมัย รองลงมาคือ มีเนื้อหาไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ขาดความถูกต้องและไม่น่าเชื่อถือ อาจเป็นเพราะองค์การมีงบประมาณที่จำกัดในการจ้างองค์การภายนอกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ได้แก่ การทำวิจัยด้านการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น วิจัยด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นต้น แต่ในปีถัดไปไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้ ทำให้ข้อมูล

ล่าหลังและไม่เป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wechkama, Wanpen. (2013) Phontan, Warunee. (2012) และ Suthamvirat, Saiwit. (2016) พบว่าเนื้อหาสารสนเทศที่ค้นได้เก่าเกินไปปีที่พิมพ์นานกว่า 5 ปี เนื้อหาสารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการ ไม่เพียงพอ และไม่สมบูรณ์

3) ปัญหาการใช้สารสนเทศ ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาอาชีพท้องถิ่นมีโอกาสในการเข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานน้อย อาจเป็นเพราะการอบรม/สัมมนา มีการจำกัดผู้เข้าอบรมและเนื้อหาการอบรม/สัมมนาไม่เกี่ยวข้องกับบุคลากรที่รับผิดชอบ สอดคล้องกับ Wechkama, Wanpen. (2013) ที่พบว่าเจ้าพนักงานเวชสถิติมีโอกาสในการเข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานน้อยกว่าบุคลากรที่เป็นแพทย์ พยาบาล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาการอบรม/การประชุมไม่เกี่ยวข้องกับงานของบุคลากรที่รับผิดชอบในเรื่องนั้นๆ

ส่วนปัญหาการขาดทักษะในการสืบค้น เช่น การกำหนดคำค้น บนฐานข้อมูลออนไลน์ และทักษะในการเข้าถึงตำรา/หนังสือ/รายงาน เนื่องจากเนื้อหาเป็นภาษาต่างประเทศ และเป็นศัพท์เฉพาะทาง ขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศภายนอกบางแหล่ง เนื่องจากไม่มีบริการรูปแบบออนไลน์ อุปกรณ์/เครื่องมือบางชนิดไม่มีประสิทธิภาพและไม่รองรับการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการและทันเวลา ถูกจำกัดการเข้าถึงสารสนเทศ เช่น การเข้าถึงต้องเป็นสมาชิก หรือต้องมีรหัสผ่าน อินเทอร์เน็ตไม่เสถียรทำให้ไม่สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ ไม่สามารถเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลา และเว็บไซต์และระบบสืบค้นประมวลผลช้า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระเบียบของทางราชการในการจัดซื้อพัสดุ/ครุภัณฑ์ ต้องวางแผนการจัดหาอย่างน้อย 1 ปี ทำให้ข้อมูลในการจัดหาอุปกรณ์ไม่ทันสมัย/ตกวัน/ไม่ตรงตามความต้องการในปัจจุบัน เช่น ความเร็วในการซื้อระบบอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในหน่วยงาน ความเร็วของอินเทอร์เน็ตในปีก่อนไม่สามารถตอบสนองให้ผู้ใช้งานในปัจจุบันเข้าถึงสารสนเทศได้ทันเวลา เนื่องจากการระงับรายละเอียด (Spec) จากปีที่แล้ว เป็นต้น สอดคล้องกับ Meema, Supaphan. (2011) และ Srihiran, Panisa. (2006) ที่พบว่า นักออกแบบผลิตภัณฑ์เกมออนไลน์ มีปัญหาการเข้าถึงสารสนเทศเพราะความขัดข้องของระบบคอมพิวเตอร์ ระบบไม่เสถียร ความช้าของอินเทอร์เน็ต เครือข่ายล่ม ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ตามลำดับ และงานวิจัยของ Nhusung, Somboon. (2008) พบว่า อาจารย์ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษามีปัญหาการใช้สารสนเทศมากที่สุดคือการเข้าสู่ระบบ

4) ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหาในการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของบุคลากรองค์การภาครัฐในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญโดยสามารถจำแนกรายด้านได้ ดังนี้

ด้านแหล่งสารสนเทศ ควรเข้าถึงได้ง่าย มีคู่มือการใช้งานและไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ควรเป็นแหล่งอิเล็กทรอนิกส์ควรมีหน่วยงานกลางรวบรวมแหล่งสารสนเทศเพื่อที่จะสามารถเข้าไปสืบค้นได้อย่างรวดเร็ว

ด้านรูปแบบสารสนเทศ ควรเป็นรูปแบบไฮซีเลียมมีเดีย เพราะเข้าถึงง่าย สะดวก รวดเร็ว ต้นทุนต่ำ เช่น รูปแบบเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ / วีดิทัศน์ เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ควบคู่กัน

ด้านเนื้อหาสารสนเทศ เนื้อหาต้องครอบคลุม สามารถตอบใจหายได้อย่างชัดเจน รัดกุม และควรมีเนื้อหาที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ เนื้อหาที่น่าเสนอต้องเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องต่อส่วนรวม

ด้านวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ ระบบออนไลน์ต้องมีความเสถียร และปรับปรุงวิธีการเข้าถึง และใช้งานอย่างต่อเนื่อง แสดงการเข้าถึงที่เข้าใจง่าย สามารถเข้าถึงได้หลายวิธี และไม่ยุ่งยาก

เครื่องมือที่ใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศ องค์การควรสนับสนุนเครื่องมือในการเข้าถึงสารสนเทศสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือ เช่น แท็บเล็ต ให้ทั่วถึงทุกหน่วยงาน และการใช้งานอินเทอร์เน็ตควรครอบคลุมได้ทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง และไม่มีเงื่อนไขในการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นสาธารณะ ยกเว้นข้อมูลส่วนบุคคล / ข้อมูลที่เกี่ยวข้องความมั่นคง ต้องมีกฎหมายคุ้มครองความลับ พัฒนาความเสถียรของอินเทอร์เน็ตในแหล่งชุมชนในพื้นที่ห่างไกล

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารขององค์การภาครัฐภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงแรงงาน ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ควรนำผลการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนางานเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1.1.1) การพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาอาชีพให้มีการใช้สารสนเทศด้านการใช้สารสนเทศมากขึ้น โดยอาจใช้การฝึกอบรมหรือผลิตคู่มือการปฏิบัติงานด้านการสืบค้นข้อมูล การจัดทำหมวดหมู่ข้อมูลในงานที่ตนเองรับผิดชอบให้เป็นระบบเพื่อให้เข้าถึงข้อมูลได้สะดวกรวดเร็ว และตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง

1.1.2) การพัฒนาระบบสารสนเทศทั้งภายในองค์การภาครัฐและระหว่างองค์การภาครัฐด้านการพัฒนาอาชีพในประเด็นคุณภาพชีวิตมิติเศรษฐกิจ มิติความยั่งยืนของอาชีพ ความต้องการของประชาชน แนวโน้มอาชีพที่สังคมต้องการ เป็นต้น และรูปแบบสารสนเทศควรอยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และเผยแพร่ทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการและสามารถนำสารสนเทศไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การภาครัฐในการให้บริการกลุ่มเป้าหมายของแต่ละกระทรวงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.1.3) การเข้าถึงสารสนเทศ ด้านบุคคล ควรมีการหมุนเวียนบุคลากรในการเข้าร่วมการประชุม/อบรม/สัมมนา เพื่อให้บุคลากรที่ไม่เคยเข้าร่วม/มีโอกาสน้อย ได้แลกเปลี่ยนสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานกับผู้เข้าร่วมการประชุม/อบรม รวมถึงวิทยากรที่ทำการฝึกอบรม/สัมมนาในแต่ละครั้ง และพิจารณาจัดสรรงบประมาณ สำหรับการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ในการเข้าถึงสารสนเทศ

1.1.5) องค์การควรปรับเนื้อหาสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน/ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งในรูปแบบของสิ่งพิมพ์และรูปแบบออนไลน์ เช่น คู่มือการปฏิบัติงาน สถิติผู้รับบริการ เนื้อหาสารสนเทศบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นต้น เพื่อให้บุคลากรสามารถนำสารสนเทศจากแหล่งต่างๆไปใช้ในการปฏิบัติงาน รวมถึงกลุ่มเป้าหมาย/ประชาชน ที่เกี่ยวข้องกับการกิจด้านอาชีพรับรู้และนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2) สำหรับบุคลากรองค์การภาครัฐฯ ภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงแรงงาน ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ควรเสนอแนะปัญหา/อุปสรรค ในการใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในทุกด้าน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชา และผู้บริหารทราบ เพื่อให้ปัญหา/อุปสรรคได้รับการแก้ไขและสนับสนุนการทำงานของผู้ปฏิบัติงานระดับปฏิบัติ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรนำเครื่องมือของงานวิจัยนี้ไปใช้กับพื้นที่อื่น เช่น ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก เป็นต้น เพื่อศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีพื้นที่ต่างกัน

2) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพของบุคลากรองค์การภาครัฐฯ ในระดับผู้บริหารทั้งระดับต้นและระดับสูงและต่างพื้นที่ เพื่อให้ทราบถึงความต้องการการใช้สารสนเทศในการปฏิบัติงานที่แตกต่างจากผู้ปฏิบัติงานและเพื่อให้เกิดความครอบคลุมของข้อมูล ทุกระดับและพื้นที่มากขึ้น โดยใช้เป็นวิธีผสมผสานหรือเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือเหตุผลประกอบเชิงลึก

เอกสารอ้างอิง

- Ansari, M.M.A and Kumar, D. (2010). *Information Needs and Information Seeking Behavior of Engineering & Technology Faculty Members: A Study*. [Electronic version]. *International Journal of Library Science*, 10(1), 41-44. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/285152892_Information_Needs_and_Information_Seeking_Behaviour_of_Engineering_Technology_Faculty_Members_A_Study
- Atinwong, Prasit. (1998). *Application of Information for the Provincial Cultural Council's Committee*. Master's thesis, Ramkhamhaeng University, Thailand. (In Thai)
- Chimplisiri, Voraporn. (2005). *Information Needs and Use for KASIKORN BANK's staffs In Bangkok Metropolis*. Master's thesis, Rajabhat Bansomdej Chaophraya University, Thailand. (In Thai)
- Department of Skill Development. (2017). *Strategic Plan of Department of Skill Development*. Retrieved 15 December 2019, from <http://www.dsd.go.th/DSD/Doc/ShowDetails/8764> (In Thai)
- Hnusung, Somboon. (2008). *The State of Problems and Needs Concerning the Use of Information Technology in the Conduct of Education among the Personnel of the Government Schools under the Office of Songkhla Educational Zone 2*. Master's thesis, Songkhla Rajabhat University, Thailand. (In Thai)
- Intratrat, K. (2007). *Information and Communication Technology Theory*, Bangkok. (In Thai)
- Junpila, Arton. (2001). *Information Use for Public Relations Operations of Public Relations Officers in the Northeast*. Master's thesis, Khon Kaen University, Thailand. (In Thai)
- Keawbunroung, Chotirose. (2002). *Information uses by Geologists and Petrophysicists in petroleum exploration and production: A case study of Unocal Thailand, LTD*. Master's thesis, Ramkhamhaeng University, Thailand. (In Thai)
- Lathery, J.W. (2001). Information seeking behavior of occupational health nurses: how nurses keep current with health information. *AAOHN Journal*, 49,2 (February): 87-95.
- Meema, Supaphan. (2011). *The use of information by public health personnel at priest hospital, Bangkok metropolis*. Master's thesis, Ramkhamhaeng University, Thailand. (In Thai)
- Nhusung, Somboon. (2008). *The state of problems and needs concerning the Use of Information Technology in the conduct of education among the personnel of the government schools under the office of Songkhla educational zone 2*. Master's thesis, Songkhla Rajabhat University, Thailand. (In Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2017). *The twelfth national economic and social development plan (2017 - 2021)*, Bangkok, Thailand. (In Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2018). *National Strategy 2018-2037(Summary)*, Bangkok, Thailand. (In Thai)

- Petmanee, Narapath. (2011). *Information Use by Legal Officers in the Secretariat of the House of Representatives*. Master's thesis, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand. (In Thai)
- Phontan, Warunee. (2012). *Information Use for Community Service by the Police Investigation Section, Metropolitan Police Bureau*. Master's thesis, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand. (In Thai)
- Puttaree, A. (2010). *Labor productivity*. Retrieved 15 December 2019, from https://www.bot.or.th/Thai/Statistics/Articles/Doc_Lib_statisticsHorizon/labour%20productivity%20Index.pdf (In Thai)
- Puttapitukpol, Somporn. (2017). *Information retrieval* in Information Storage and Retrieval. Nonthaburi. (In Thai)
- Srihiran, Panisa. (2006). *Information Use by Online Game Product Designers: The Case of Goldensoft 2006 (Thailand) Co., Ltd.* Master's thesis, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand. (In Thai)
- Suthamvirat, Saiwit. (2016). *Information Use by Safety Officers in Professional Level in Bangkok*. Master's thesis, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand. (In Thai)
- Tantiwut, Sasiwimol. (2016). Labor productivity 'factors that determine sustainable income. Retrieved 15 December 2019, from <https://tdri.or.th/2016/11/labour-productivity/>
- The National Statistical Office. (2014). *Statistical Development Plan for the Upper Northern Provincial Cluster 1*. Retrieved 15 December 2019, From http://osthailand.nic.go.th/masterplan_area/userfiles/file%20Download/Plan%20Development%20Statistical%20Province/แผนพัฒนาสถิติกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน1.pdf (In Thai)
- Tiplamai, Chaiwat (2000). *Factors Affecting Safety Behavior of Safety Occupational Officers in Industrial Factories in Changwat Chachoengsao*. Master's thesis, Kasetsart University, Thailand (In Thai)
- Vatanasakdakul, Yupa. (2006). *Information Use by Secretaries*. Master's thesis, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand. (In Thai)
- Wechkama, Wanpen. (2013). *Information Use by Medical Record Personnel in Hospitals Under the Office of the Permanent Secretary for Public Health at the Ministry of Public Health*. Master's thesis, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand. (In Thai)